

Νεότερη και σύγχρονη Ιστορία Γ' γυμνασίου
Σχολικό έτος: 2011-2012
Τάξη: Γ2
Καράντζιος Γεώργιος Γ2
Εργασία στο μάθημα της Ιστορίας της Γ' Γυμνασίου
Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Χαραλαμπίδου Ελένη

Θέμα: Βιογραφίες αγωνιστών του έθνους της περιοχής Κοζάνης και Γρεβενών.

Βιογραφίες αγωνιστών του έθνους της περιοχής
Κοζάνης και Γρεβενών:

Γεώργιος Λασσάνης:

Ο Γεώργιος Λασσάνης (1793 - 1870) ήταν λόγιος και πολιτικός από την Κοζάνη. Ο Λασσάνης ανέπτυξε δραστηριότητα ως συγγραφέας, δραματουργός, δάσκαλος ενώ παράλληλα συμμετείχε στην επανάσταση του 1821. Ήταν συνεργάτης του Αλ. Υψηλάντη και βοήθησε στην προετοιμασία της ελληνικής επανάστασης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες. Μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους κατέλαβε υψηλά αξιώματα. Ήταν γιος γνωστού Κοζανίτη εμπόρου και έμεινε ορφανός από πατέρα σε μικρή ηλικία. Διδάχθηκε τα πρώτα γράμματα στην Κοζάνη, και στην ηλικία των είκοσι περίπου μετέβη στη Βουδαπέστη. Το 1813 αναχωρεί για τη Λειψία της Γερμανίας, όπου φοιτά

στη Φιλοσοφική Σχολή του πανεπιστημίου της πόλης. Μετά το τέλος των σπουδών του επισκέπτεται διάφορες ρωσικές πόλεις και τη Μόσχα όπου μυείται στη Φιλική Εταιρεία. Το 1818 εγκαθίσταται στην Οδησό της Ρωσίας, όπου διδάσκει στην εμπορική σχολή της Ελληνικής κοινότητας της πόλης και αναπτύσσει έντονη πνευματική δραστηριότητα στην πόλη. Το 1820 εγκατέλειψε την διδασκαλία και την Οδησό και αφού είχε έρθει σε επαφή με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη τον ακολουθεί ως υπασπιστής του ελληνικού στρατού. Μετά την έκρηξη της επανάστασης ο Λασσάνης έγινε χιλίαρχος του Ιερού Λόχου. Το αρχοντικό Λασσάνη στην ομώνυμη πλατεία της Κοζάνης. Συνελήφθη και φυλακίστηκε μαζί με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη από τους Αυστριακούς. Το 1827 αποφυλακίστηκαν μετά από μεσολάβηση του Τσάρου Νικόλαου. Αφού φρόντισε τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, ο οποίος ήταν άρρωστος, ήλθε στην Ελλάδα όπου κατατάχθηκε υπό τον Δημήτριο Υψηλάντη και έλαβε μέρος στις επιχειρήσεις της Στερεάς Ελλάδας. Μετά την ίδρυση του νεοσύστατου κράτους διορίστηκε γενικός επιθεωρητής του στρατού της ανατολικής Ελλάδας, ενώ διετέλεσε και από το 1837 υπουργός των οικονομικών. Η συγγραφική παραγωγή του Γ. Λασσάνη περιλάμβανε σχολικά εγχειρίδια, θεατρικά έργα, ποιήματα αλλά και ιστορικά κείμενα και πολιτικά δοκίμια καθώς και διάφορες μεταφράσεις. Πέθανε το 1870 σε ηλικία 77 ετών. Στην Κοζάνη διασώζεται το πατρικό του σπίτι σε κεντρική πλατεία της πόλης η οποία φέρει το όνομά του Γ.Λασσάνης. Το αρχοντικό του έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο οίκημα και μνημείο. Περιείχε 2 ορόφους, 1 κελάρι (στο οποίο βρισκόταν το λουτρό και το πλυσταριό και μια αποθήκη. Επίσης το περιτριγυρίζει μια πέτρινη μάντρα. Οι διαστάσεις του αρχοντικού δεν είναι τόσο επιβλητικές όσο άλλων στην Κοζάνη, όμως χαρακτηρίζεται από έναν αρμονικό όγκο, με μορφολογικά χαρακτηριστικά αστικής αρχιτεκτονικής και μία λειτουργικότητα σοφά προσαρμοσμένη στις καιρικές συνθήκες του τόπου.

Θεόδωρος Ζιάκας:

Ο **Θεόδωρος Ζιάκας** (Μαυρονόρος Γρεβενών 1798 - Αταλάντη 1882) ήταν οπλαρχηγός από παλιά οικογένεια κλεφτών και αρματολών, που πολέμησε στην Ελληνική επανάσταση του 1821 και στις επαναστάσεις της Μακεδονίας του 1854 και του 1878. Πατέρας του ήταν ο γέρο-Ζιάκας (Γεώργιος Ζιάκας) (1730 - 1810), πρωτοπαλίκαιο κατά το 1750 του λήσταρχου και αρματολού Ντελή - Δήμου της επαρχίας των Γρεβενών επί Κουρτ Πασά. Όταν σκοτώθηκε το 1780, τον διαδέχτηκε στο αρματολίκι ο γιος του, Θεόδωρος. Το 1826, ο Μεχμέτ αγάς των Γρεβενών μαζί με την οικογένεια των Μακραίων επιτέθηκε εναντίον της οικίας των Ζακαίων. Σε αντίθεση με τον αδερφό του, Γιαννούλα, που σκοτώθηκε στη μάχη, ο Θεόδωρος κατάφερε να σωθεί και να καταφύγει στην ελεύθερη Ελλάδα. Εκεί

δεν έμεινε για πολύ, καθώς δυο χρόνια μετά επέστρεψε στην επαρχία Γρεβενών και ανέλαβε την αρχηγία στο αρματολίκι. Ο Ζιάκας μετέφερε το λημέρι του από τα Γρεβενά στην Πίνδο, στην ορεινή Βάλια Κάλντα. Ο Θεόδωρος Ζιάκας οργάνωσε κατά το 1854 την εξέγερση της Δυτικής Μακεδονίας κατά των Τούρκων. Στη μάχη του Σπηλαίου Γρεβενών, αμέσως μετά τη μάχη στο σημερινό Καρπερό Γρεβενών, το Μάιο του 1854, ο Θεόδωρος Ζιάκας αντιμετώπισε κατά τις μέρες 28 Μαΐου-1 Ιουνίου του 1854 με 300 άνδρες 12.000 Τουρκαλβανούς με επικεφαλής τον Αβδή Πασά. Στη μάχη αυτή ο Θεόδωρος Ζιάκας αντιστάθηκε στους πολύ περισσότερους αντιπάλους για πολλές μέρες. Όταν τα πολεμοφόδια τελείωσαν, έδωσε εντολή ν' αδειάσουν τα βαρέλια του κρασιού που υπήρχαν στο χωριό, όπου υπήρχαν σημαντικές καλλιέργειες αμπελιών, να τα γεμίσουν με πέτρες και να τ' αφήσουν από ψηλά να κατακυλήσουν προς τη μεριά των εχθρών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να σκοτωθούν πολλοί απ' αυτούς. Συνέχισε να πολεμά, αλλά όταν η κατάσταση είχε αρχίσει να δυσχεραίνει, αποδέχτηκε τη μεσολάβηση των ξένων διπλωματών και κατόρθωσε να μεταφέρει 1.000 γυναικόπαιδα στην ελεύθερη Ελλάδα (Λαμία). Ο Θεόδωρος Ζιάκας, ο οποίος έζησε στη συνέχεια στη Λαμία, πέθανε το 1882 στην Αταλάντη σε ηλικία 84 χρονών.

Οπτικοακουστικό υλικό για το Θεόδωρο Ζιάκα:

Για τη μνήμη του Ζιάκα γράφτηκαν 2 δημοτικά παραδοσιακά τραγούδια.

1) Εσείς βουνά των γρεβενών:

<http://www.youtube.com/watch?v=xmpcwUs6vZM>

2) Εσείς πουλιά πετούμενα:

<http://www.youtube.com/watch?v=qbdkgvpxuj0&feature=related>

ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ:

Καπετάν Λούκας:

Ο Λουκάς ή Λούκας Κόκκινος (1878-1913) ήταν Μακεδονομάχος, οπλαρχηγός από το Μέγαρο Γρεβενών. Ο Λουκάς Κόκκινος γεννήθηκε το 1878 στο Μέγαρο Γρεβενών. Το 1896, ήταν ήδη καταδιωκόμενος από τις Οθωμανικές αρχές. Γι αυτό το λόγο κατέφυγε στα βουνά και κατατάχτηκε στην ομάδα του Διαμαντή Μάνου. Γρήγορα όμως αποχωρίστηκε κι έκανε δική του ομάδα. Το 1904, μαζί με τους καπετάνιους Παύλο Κύρου, Διαμαντή Μάνο και Αθανάσιο Γκούμα οδήγησαν την ομάδα του Παύλου Μελά σε Κοζάνη, Σιάτιστα και μέσω Βογατσικού στη Βόρεια Μακεδονία. Το ίδιο έτος η ομάδα του συνεργάστηκε με την ομάδα του καπετάν Μάλιου από την Κορυτσά. Μαζί περιόδευσαν στην περιοχή των Γρεβενών και ιδιαίτερα στα βλαχοχώρια. Εκεί οργάνωσαν αντίσταση κατά των Ρουμανιζόντων. Μαζί με την ομάδα του Μάλιου

εισέβαλαν στη Δαμασκηιά Κοζάνης και εξουδετέρωσαν Βούλγαρους κομιτατζήδες. Στη συνέχεια συνεργάστηκε με τα σώματα των Φιωτάκη, Αντωνίου Ζώη και Τσολακόπουλου. Συνέπραξε επίσης, με την ομάδα του Αντώνιου Βλαχάκη (καπετάν Λίτσα) στη μάχη της Οσνίτσανης (Καστανόφυτο). Εκεί, προέβη σε αγριότητες κατά εξαρχικών (ενδεχομένως και αμάχων) και πυρπόλησε μεταξύ άλλων το σπίτι του κομιτατζή Δούκα. Μετά το θάνατο του Βλαχάκη ανέλαβε τη διοίκηση του σώματός του. Μετά από μερικές ημέρες από τη μάχη της Οσνίτσανης, μαζί με τον οπλαρχηγό Βαγγέλη Βλάχο, εισέβαλαν στο Πετροπουλάκι (Έζερετς) Καστοριάς και προκειμένου να εκδικηθούν τους κομιτατζήδες που είχαν κρυφτεί εκεί, κατέστρεψαν αρκετά σπίτια. Από τις 15 Σεπτεμβρίου 1905 μέχρι 14 Ιουνίου του 1907 ο Λουκάς πήρε μέρος σε πολλές μάχες. Το Δεκέμβριο του 1906 παραμένοντας στα Καστανοχώρια της Καστοριάς συνέπραξε με τον ανθυπολοχαγό του πεζικού Γρηγόριο Φαληρέα. Το 1911 με την παλιά του ομάδα σκότωσαν τους δολοφόνους του Αιμιλιανού. Κατά τον Α΄ Βαλκανικό πόλεμο, το 1912 έλαβε μέρος με την ομάδα του και πριν φτάσει ο Ελληνικός στρατός στα Γρεβενά, απελευθέρωσε τα χωριά Κάστρο, Έλατος και Σύνδενδρο. Υπό τις εντολές του Γ. Φαληρέα συμμετείχε σε σύγκρουση με Οθωμανικό απόσπασμα στο Λέχοβο Φλώρινας, όπου τραυματίστηκε. Τελικά φυγαδεύτηκε στα Γρεβενά όπου ξεψύχησε παραδομένος στα τραύματά του τον Οκτώβριο του 1913, έχοντας ζήσει την απελευθέρωση της ιδιαίτερης πατρίδας του.

Βιβλιογραφική έρευνα:

- ✓ Ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ.
- ✓ Τραγούδια από το YOUTUBE (Κλαρίνο: Αλ. Κασιάρας)
 - ✓ Εικόνες από google εικόνες.
- ✓ Προσωπικές γνώσεις για Θ. Ζιάκα και Καπετάν Λούκα.